

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 194 din data de 03.02.2021

Dosar nr.: 872/2020
Petiția nr.: 7014/05.11.2020
Petentă:
Reclamat:

Obiect: articol cu conținut discriminatoriu la adresa creștinilor ortodocși

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Publicarea unui articol pe site-ul republica.ro, ziare.com, Adevărul, libertatea.ro, stirileprotv.ro, capital.ro, news.ro, digi24.ro, prin care se reclamă atingerea demnității, imaginii și a drepturilor comunității creștinilor ortodocși.

III. Procedura de citare

4. Obiectul prezentei sesizări a fost soluționat prin Hotărârea nr. 891 din 16.12.2020, în urma soluționării dosarului nr. 781/ 2020, constituit în urma înregistrării petiției nr. 6748/ 29.10.2020.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

5. Prin petiția înregistrată sub nr. 7014/05.11.2020, petenta în calitate de cetățean român creștin ortodox, membru al comunității creștine din România și a Bisericii Ortodoxe Romane, consideră că a fost profund jignit, denigrat, batjocorit, considerând că a fost discriminat prin publicarea articolului "Satana în Sutana" în data de 28.10.2020, publicat pe site-ul republica.ro, al cărui fondator este partea reclamată, care face apologia urii față de practica creștin-ortodoxă și a creștinilor ortodocși din România.

6. Petenta susține că partea reclamată îndeamnă la o atitudine de discriminare față de ceilalți membri ai societății pe baza religiei pe care o practică, folosind un limbaj jignitor, presărat de jargoane și invective, fiind calificați drept animale, ignoranți, iraționali, superstițioși și demni de dispreț, iar pe preoții și ierarhii Bisericii Ortodoxe Creștine îi numește

turnători, securiști, trădători, care practică o religie de tip samanic, șarlatani și care urmăresc îmbogățirea prin înșelăciune.

7. Articolul "Satana în sutana" a fost preluat de cvasi-totalitatea presei scrise, ca de altfel și de posturile de radio și televiziune, fiind un subiect de prime time și făcând obiectul unor discuții intense, prin aceasta fiind amplificat și accentuat.

8. Asimilarea poziției reclamatului de mass-media este demonstrată de modul în care răspunsul unor ierarhi din cadrul BOR a fost preluat de câteva publicații, titlurile ducând în derizoriu orice încercare de replică, fiind numit "atac violent", "jet lung și noroios de vorbe de ocară, sudalmi, afuriseli, sictir, drăcuieli, pe scurt, bapeamătii", sau "afurisenii".

9. Poziția exprimată de partea reclamată devine poziția "jurnaliștilor", fiind astfel girată și amplificată.

10. Articolul publicat la data de 28.10.2020 pe site-ul republica.ro și accesat de petent este redat în întregime în cele ce urmează:

"În urmă cu milenii, preoții egipteni înfricoșau populația prevestind că Amon Ra, zeul Soarelui, își va ascunde chipul în miez de zi deoarece oamenii nu-l adorau îndeajuns, pe el și întruchiparea sa pe Pământ, Faraonul, viitoarea mumie. În ziua prezisă, Soarele se înnegrea, poporul cădea în genunchi gemând disperat, dar preoții îl implorau pe Ra să-și ierte robii și să lumineze din nou – ceea ce se și întâmpla.

, căpetenia BOR, arată că ortodoxia românească a rămas la nivelul de acum câteva mii de ani al cultului egiptean. Ba, de fapt, și mai jos, căci preoții din Teba măcar știau destulă astronomie ca să calculeze timpul eclipselor. Pentru a prosti oamenii, șarlatanul n-are nevoie de matematică, nici de logică – o dă direct, ca o strigătură pentru vitele ce le păstorește: ascultați ce vă spun, fiindcă a interzis pelerinajul la moaștele Sf. Dimitrie în octombrie 1989, comunismul a căzut peste câteva luni. Post hoc, ergo propter hoc – după, deci, din cauza. Carevasăzică, așa o să pățească acum și guvernul la alegerile din decembrie. „Dumnezeu nu se lasă batjocorit!", a mai cuvântat pescarul de oameni cu prostovolul.

Dumnezeu, nu, dar sufletele celor uciși pentru că nu s-au supus bestiiilor comuniste, pot fi batjocorite, ÎnaltPreaFericite, nu? Trupurile victimelor regimului diavolesc al lui Ceaușescu și Dej, culminând cu cei care s-au lăsat omorâți pentru libertate la Timișoara și în toată țara, nu fac nici cât negrul de sub unghia de la piciorul Sf. Dimitrie, băi, prietene al omului?

Ștăbimea Bisericii Ortodoxe Române a fost aliata lui Ucișă-I Toaca sub comunism. Ba chiar a fost Răul însuși: satanele în sutană i-au turnat cuvios la Securitate pe credincioși care li se mărturiseau, n-au zis nici bleau la toate crimele regimului, la distrugerea satelor, la dărâmarea și alungarea pe roate a bisericilor, i-au cântat în strună lui Ceaușescu până în ultima clipă: pe 19 decembrie 1989, BOR îi trimitea o scrisoare de mulțumire dictatorului, ridicându-l în slăvi mai ceva pe ca Iisus Hristos. Iar pe martirii Timișoarei îi numea huligani. Grea misie a avut Dumnezeu batjocorit la Sf. Dimitrie: să dea jos comunismul în vreme ce armata Lui de popi trădători din România l-a stat din răspuțeri împotriva..."

11. Petenta subliniază faptul că nu este primul articol prin care reclamatul își exprimă poziția sa, incidente în opinia sa, în prezenta situație fiind prevederile art. 2, alin.4 din OG nr. 137/2000. Acesta, înțelege să enumere câteva dintre articolele din trecut cu aceeași temă a părții reclamate, respectiv:

<http://www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1042388-moartea-lui-teoctist-mana-cereasca-pentru-presă.htm>

<http://www.digi24.ro/stiri/actualitate/evenimente/cristian-tudor-popescu-il-critica-pe-patriarhul-daniel-un-tejh=ghetar-cu-valtrapuri-454241>

<https://www.impact.ro/cristiantudor-popescu-mesaj-controversat-pentru-patriarhul-daniel-pe-ei-ii-supara-ca-nu-mai-au-clienti-34775.html>

<http://playtech.ro/stiri/poze/cristian-tudor-popescu-da-de-pamant-patriarhul-daniel-nu-mai-are-clienti-doar-n-ati-uitat-ce-spus-la-colectiv-110520>

<http://www.europafm.ro/purtatorul-de-cuvand-al-patriarhiei-atac-in-urma-unui-editorial-al-gazetarului-cristian-tudor-popescu-audio/>
<http://www.piatrapresei.ro/2020/10/patriarhia-ii-ataca-pe-jurnalisti-pentru-criticile-despre-predica-patriarhului-la-sarbatoarea-de-sf-dumitru-e-vizat-si-cristian-tudor-popescu>
<http://www.digi24.ro/stiri/actualitate/ctp-despre-cererea-patriarhului-de-a-renunta-la-interdictia-privind-pelerinajul-la-moaste-asa-e-la-gospodarie-depinzi-de-client-1382101>
<http://www.digi24.ro/opinii/ctp-ce-ar-spune-isus-daca-ar-veni-a-doua-oara-pe-pamant-si-ar-veni-in-romania-1389913>
<http://www.romaniatv.net/ctp-atac-la-adresa-patriarhului-daniel-cea-mai-mare-tristete-e-a-preo-ilor-e-ca-nu-au-credinciosi-la-slujba-adica-nu-au-clienti-517959.html>
<http://www.cancan.ro/cristian-tudor-popescu-rearci-acide-la-adresa-patriarhului-daniel-ce-a-putut-sa-spuna-celebrul-jurnalist-20184704>
<http://www.obiectiv.info/cristian-tudor-popescu-atac-nimicitor-la-adresa-patriarhului-daniel-un-fariseu-a-pus-monopol-pe-dumnezeu-85349.html>

12. Petenta invocă, ca și temei legal următoarele dispoziții art.29 din Constituția României, art.1, art.2 , art.7 și art.13 din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă, art.2, lit.a), teza I din OUG nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe și art.9 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului

13. Față de cele expuse, petenta solicită în temeiul dispozițiilor art. 26, alin.1 din OG nr. 137/2000 atât a reclamatului, cât și a publicațiilor si persoanelor care se fac vinovate de această discriminare.

Susținerile părții reclamate -

V. Motivele de fapt și de drept

14. Prin **Hotărârea nr. 801 din 16.12.2020**, Colegiul director a soluționat petiția depusă la CNCD sub nr. **6748/29.10.2020**, constatând, **cu 5 voturi “pentru”, 2 voturi “împotriva” și 1 “abținere”**, că **textul publicat pe site-ul republica.ro, de către partea reclamată - _____, sub forma articolului cu titlul “Satana în sutană”, excede limita libertății de exprimare**, aducându-se atingere dreptului la demnitate a credincioșilor creștin-ortodocși și enoriașilor din cadrul Bisericii Ortodoxe Române.

15. În **cuprinsul Hotărârii nr. 801/16.12.2020**, Colegiul director a constatat conținutul articolului fiind intimidant, ostil și degradant față de credincioșii creștin ortodocși și enoriașilor Bisericii Ortodoxe Române din considerentul că mesajul promovează folosirea unor comparații de natură discriminatorie, de o gravitate accentuată. Astfel, expresiile precum **“o dă direct, ca o strigătură pentru vitele ce le păstorește”**, produc un impact puternic și negativ în conștiința colectivă, în societate și în rândul credincioșilor creștin-ortodocși.

16. Colegiul director constată că se află în prezența unei atitudini ostile, degradante sau negative față de un grup pe criteriul convingerilor religioase care se fundamentează pe o comparație cu conotație negativă, utilizată în mod deliberat peiorativ, cu scopul de a produce un impact negativ.

17. Comparația **cu vitele pe care patriarhul le păstorește** ar fi putut fi argumentată în situația în care, în textele religioase (ex: Biblia), ar fi fost menționată noțiunea de *cireadă*, însă, așa cum bine se cunoaște, în tradiția biblică există o imagine determinantă pentru păstor și turma pe care acesta o păstorește.

18. Comparația **cu vitele pe care patriarhul le păstorește** este utilizată în mod intenționat negativ, întrucât, în accepțiunea colectivității, vitele sunt asimilate unei categorii de animale domestice care acționează fără raționament. Utilizarea comparației cu bovinele

este una negativă, peiorativă, asimilarea cu animalele de povară - bou sau vacă - nefiind una onorantă sau măcar cu o conotație neutră.

19. În textele religioase se folosește termenul de turmă: oi și păstor, ce are corespondent de legătură cu familia ovinelor, făcând referire la natura lor blândă, pură și ascultătoare și fiind utilizată pentru conotație sau înțelesuri pozitive. Termenul de turmă condusă de liderul lor spiritual are o altă însemnătate și conduce la o altă conotație în religia creștin-ortodoxă, în concepția colectivă aceste animale de turmă având un înțeles de animale blânde, pure și de sacrificiu.

20. Textele religioase fac trimitere la cuvântul turmă, cu familia lexicală oaie, miel, păstor, în timp ce familia lexicală a turmei/cireadă este formată din văcar, ciurdar, vacă, bou. Prin analogie, corespondentul pentru turmă este asimilat ovinelor, animale domestice considerate ca făcând partea dintr-o categorie ce semnifică puritatea în timp ce corespondentul pentru cireadă este asimilat vitelor, animale care imprimă ideea că sunt fără raționament, fără discernământ.

21. Totodată, Colegiul director a sancționat partea reclamată cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei, potrivit art. 2, alin.(1), art.15 și art. 26, alin.(1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare.

22. Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 4 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of. Nr. 348/2006, potrivit căreia "Dacă după trimiterea răspunsului se primește o nouă petiție cu același obiect, aceasta se clasează la numărul inițial, menționându-se faptul că s-a răspuns". Petiția cu nr. **7014/05.11.2020** urmează să se claseze la petiția nr. **6748/29.10.2020**, soluționată prin **Hotărârea nr. 891 din 16.12.2020**.

23. Pentru parcurgerea argumentației majoritare și a opiniei separate, o copie a Hotărârii 891/16.12.2020 (fără datele cu caracter personal) va fi anexată prezentei hotărâri.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Petiția cu nr. 7014/05.11.2020 se clasează la petiția nr. **6748/29.10.2020**, soluționată prin **Hotărârea nr. 891 din 16.12.2020**.
2. O copie a Hotărârii 891/16.12.2020 (fără datele cu caracter personal) va fi anexată prezentei hotărâri
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare**, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată on line în data de 03.02.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian - Membru, GRAMA Horia - Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian - Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 18.02.2021
Redactată și motivată C.J./CCS

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare**, republicată și **Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.